

Bijlage 2022 bij Ondersteuningsplan 2019-2023

Inleiding

De opdracht van een Samenwerkingsverband voor Passend Onderwijs is om een dekkend onderwijsaanbod te realiseren voor kinderen in de basisschoolleeftijd van 4 tot en met 12 jaar in de regio Schiedam, Vlaardingen en Maassluis. SWV ODP doet dit volgens de missie: ieder kind heeft het recht om erbij te horen en daarom willen we het onderwijs en de ondersteuning zo thuisnabij mogelijk realiseren.

Schooljaar 2021-2022

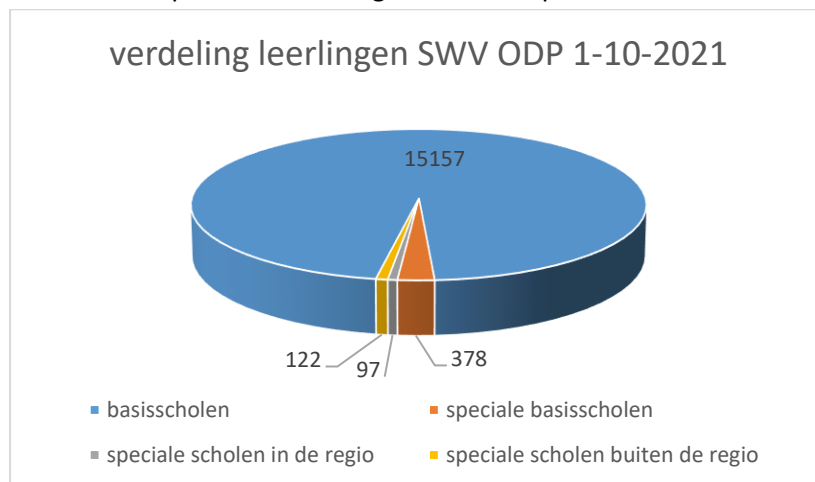
Het SWV ODP biedt ondersteuning zo dicht mogelijk bij het kind en het gezin waar het kind onderdeel vanuit maakt. Alle middelen van het SWV ODP zijn en worden ingezet met als doel kinderen thuisnabij onderwijs te geven. Door de scholen in staat te stellen passende ondersteuning te bieden aan leerlingen wordt beoogd dat steeds minder leerlingen naar speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs gaan. We ontwikkelen naar inclusief onderwijs zodat het aantal thuiszitters daalt.

De cijfers

De voor 2021 opgestelde begroting is gekoppeld aan het behalen van het doel om zo thuisnabij mogelijk onderwijs te realiseren voor zoveel mogelijk kinderen.

In 2021 realiseren de 8 aangesloten schoolbesturen het onderwijs op 54 zelfstandige locaties voor basisonderwijs, 3 zelfstandige locaties voor speciaal basisonderwijs, 1 zelfstandige locatie voor speciaal onderwijs, 3 zelfstandige locaties voor onderwijs aan nieuwkomers verdeeld over 50 brinnummers.

Het leerlingenaantal op de teldatum 1 oktober 2021 is voor het gehele samenwerkingsverband 15.754 leerlingen. De samenwerkende schoolbesturen zijn in staat om met hun scholen een dekkend aanbod te creëren voor 99,23 % van de leerlingen. De overige leerlingen zijn aangewezen op het aanbod van speciale scholen buiten de regio (Naaldwijk, Delft, Barendrecht, Rotterdam) en in enkele gevallen wordt er een passend aanbod gerealiseerd op een residentiële instelling ver buiten de regio.

Arrangementen

Om onderwijs thuisnabij mogelijk te maken ondersteunt het SWV de scholen met drie soorten arrangementen: individuele, groeps- en schoolarrangementen. Ook biedt het SWV ondersteuning t.b.v. hoogbegaafdheid, dyslexie en leesbegeleiding. Daarnaast geeft het SWV Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) af aan kinderen die toch beter af zijn op speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs. Het SWV gaat de middelen in 2022 wijkgericht inzetten in de wijken die daar al aan toe zijn.

Centrale Dienst

Het personeel van de Centrale Dienst heeft als opdracht om de aangesloten besturen in het samenwerkingsverband te ondersteunen bij het realiseren van passend onderwijs. Daar waar er aanvullende ondersteuning of expertise nodig is, wordt deze extern ingekocht, hetzij via aangesloten schoolbesturen hetzij bij partners in- en buiten de regio.

Aan iedere school is een SWV medewerker van de Centrale Dienst gekoppeld. Deze ondersteunt samen met de Gezinspecialist de zorgstructuur op de scholen met als basis het ondersteuningsteam op school. De schooldirecteur is de voorzitter van dit ondersteuningsteam. Samen met de intern begeleider, de gezinspecialist, de SWV medewerker als onderwijsspecialist en de ouders (en op afroep ook nog andere partners) beslissen zij als team wat de juiste ondersteuning is voor het kind en hoe dit gerealiseerd kan worden.

Samenwerking in de regio

De directeur-bestuurder heeft regelmatig overleg met het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs en Steunpunt Onderwijs in kader van een doorlopende leerlijn en het soepel laten verlopen van de overgang van PO naar VO.

Het SWV ODP werkt samen in de kerngroep (bestaande uit de onderwijsambtenaren uit de drie gemeenten en de vertegenwoordigers uit de Samenwerkingsverbanden PO en VO) waarin stappen zijn gezet over de aansluiting ondersteuningsteams en wijkteams, thuiszitters en het Nooit Opgeven potje voor kritieke casussen waar snel een oplossing voor moet komen. Het Samenwerkingsverband heeft regelmatig overleg met Leerrecht met het oog op thuiszitters, zodat alle thuiszitters goed in beeld zijn.

Concreet heeft deze intensieve samenwerking geresulteerd in het beter aansluiten van onderwijsondersteuning en jeugdhulp door routekaarten te ontwikkelen voor onderwijs-zorg-arrangementen. Ook is samen met de drie gemeenten samengewerkt aan een plan van aanpak met betrekking tot thuiszitters met onder andere als uitkomst een routekaart en meldingskaart verzuim. Het totaal aantal kinderen dat in de loop van een schooljaar thuis komt te zitten, daalt de afgelopen jaren aanzienlijk.

Daarnaast is het SWV ODP actief betrokken geweest bij het ontwikkelen van het jeugdmodel van de drie gemeenten om de jeugdhulp te verbeteren en bij de jeugdhulp inkoopstrategie. Deze documenten zijn opgenomen als bijlagen bij dit jaarverslag.

Het Nooit Opgeven (NO) potje wordt door een werkgroep bestaande uit gemeenteambtenaren van Maassluis Vlaardingen Schiedam en een beleidsontwikkelaar van het SWV ODP beheerd. Deze

werkgroep heeft doorzettingsmacht ten aanzien van het inzetten van zorgmiddelen uit de Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en uit de middelen voor Jeugdzorg. Vanuit het SWV-ODP zit er € 50.000 (uit de middelen die het SWV ODP ontvangt voor schoolmaatschappelijk werk (de Bijzondere bekostiging risicoleerlingen)) in deze 'pot', vanuit Schiedam en Vlaardingen ieder € 20.000 en vanuit Maassluis € 10.000. Dit is een reservefonds dat na gebruik weer uit het juiste budget moet worden 'aangevuld'. Het is niet zo dat deze 'pot' elk jaar voller wordt; het is in feite alleen een reservering. Het kalenderjaar 2020 heeft in het teken gestaan van het vormen van deze werkgroep en de taakafbakening.

Het SWV ODP participeert in de drie Lokaal Educatieve Agenda-overleggen van de drie gemeenten, en ook in de Regionaal Educatieve Agenda-overleggen die twee tot drie keer (als thema-specifiek) plaatsvinden. Ook voert de directeur-bestuurder regelmatig, en vaak samen met de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs, overleggen met de wethouder en ambtenaren van de drie gemeenten. Eén keer per jaar vindt het op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) plaats, samen met het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs, hierin worden de ondersteuningsplannen en het jaarplan gepresenteerd om tot goede afstemming te komen.

En het SWV ODP heeft regelmatig overleg met de omliggende samenwerkingsverbanden om tot goede afspraken te komen over verhuizers en beleidsmatige items.

Vanuit de Wet passend onderwijs maken scholen en gemeenten afspraken over ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben. Doel van de wet is dat alle kinderen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Ook als zij extra ondersteuning nodig hebben vanuit scholen en jeugdhulp. In die situatie is het van belang dat alle partijen goed met elkaar samenwerken om dat voor elkaar te krijgen en ook kinderen en hun ouders hierbij te betrekken. Het kunnen en mogen delen van de juiste informatie is belangrijk.

Eerder dit jaar concludeerde de Rekenkamercommissie dat het delen van informatie tussen professionals in de praktijk vaak moeizaam verloopt. Dit komt omdat er veel onduidelijkheid bestaat over de privacywet (AVG) en het delen van persoonlijke gegevens. Daardoor wordt soms belangrijke informatie niet gedeeld in overleggen over kinderen en jongeren. Andersom wordt soms informatie gedeeld die niet gedeeld had mogen worden, bijvoorbeeld omdat deze niet noodzakelijk is voor het maken van een goed plan.

Door wat er in de wet staat te omschrijven in heldere afspraken in het convenant, ontstaat er duidelijkheid in de regio. Op woensdag 29 september hebben wethouders van de gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam samen met bestuurders uit het onderwijs en jeugdhulporganisaties hun handtekening gezet onder een privacy-convenant. De afspraken in dit convenant zorgen voor duidelijkheid over het delen van informatie over kinderen en jongeren. Zodat professionals beter in staat zijn om goede plannen te maken voor (extra) ondersteuning aan kinderen die dat nodig hebben.

Hoogbegaafde leerlingen

Om hoogbegaafde leerlingen te ondersteunen is er een vakgroep hoogbegaafdheid en een BovenBestuurlijke Plusklas (BBPlusklas).

De vakgroep Hoogbegaafdheid (HB) heeft in 2021 63 helpdeskmeldingen ontvangen. Dat zijn er vijf minder dan in 2020, dus dat stabiliseert. Hiervan zijn er na begeleiding voor de school tot nu toe 14 leerlingen doorgestroomd naar de BBP. Dat zijn er 10 minder dan op hetzelfde moment een jaar eerder. We zien daarin duidelijk dat we aan de ene kant de begeleiding op de scholen hebben geïntensiveerd en de voorwaarden tot toelating hebben aangescherpt en aan de andere kan zien we duidelijk dat steeds meer scholen veel bekwaamer worden in het begeleiden van hoogbegaafde leerlingen.

Praktisch gezien zijn we dit jaar teruggegaan van zes naar vier locaties en voedingsgebieden. Dit betekent dat leerlingen in theorie iets verder moeten reizen indien ze gebruik gaan maken van de BBP, maar in de praktijk valt dat heel erg mee, gezien de strategische plek van de meeste locaties. Voordelen van minder locaties en dat we iets grotere groepen gelijkgestemden bij elkaar kunnen plaatsen, een betere groepsverdeling kunnen maken, goedkoper en efficiënter kunnen functioneren.

Specialistische leesbegeleiding

Met als motto *'geen kind ongeletterd de school uit'* maken bijna alle scholen gebruik gemaakt van Specialistische Leesbegeleiding (SLB). De leerlingen die behandeld worden maken bijna allemaal gigantische sprongen in hun leesontwikkeling en hervinden vaak ook hun leesplezier. We bereiken steeds meer scholen en er zijn steeds meer scholen waar we preventief helpen door consulten uit te voeren. We hebben het dan over de wijze waarop in brede zin het leesonderwijs op de school verbeterd kan worden aan de hand van specifieke casussen. Ook in de nazorg bespreken we met scholen hoe ze een kind na een SLB-behandeltraject op school verder op de juiste wijze kunnen blijven begeleiden, zodat er geen terugval komt. Over deze hulp hopen we ook dat de opgedane kennis breder wordt ingezet dan alleen voor die ene leerling. We zien daar in ieder geval al wel mooie voorbeelden van.

Nieuwkomers

In Schiedam, Vlaardingen en Maassluis zijn scholen voor nieuwkomers van 4 tot 12 jaar die het Nederlands nog niet voldoende beheersen om op een reguliere school mee te kunnen komen. De leerlingen zijn afkomstig uit de hele wereld en spreken niet of nauwelijks de Nederlandse taal. Het wereldteam biedt de kinderen gedurende 1 a 1,5 jaar effectief tweede taalonderwijs (NT2).

De school biedt een warme en veilige eerste opvang, als voorwaarde voor het doorlopen van een positieve sociaal emotionele ontwikkeling. Na ongeveer een jaar op de Wereldschool, spreken, lezen en schrijven de leerlingen het Nederlands zodanig dat ze op een reguliere basisschool naar keuze kunnen overstappen, of naar het voortgezet onderwijs.

Oekraïense vluchtelingen worden via de nieuwkomersscholen als eerste opgevangen. In overleg met elkaar wordt het juiste aanbod bepaald, in overleg met de jeugdzorg voor de juiste sociale emotionele interventie aangeboden.

Thuiszitters

Het totaal aantal kinderen dat in de loop van een schooljaar thuis komt te zitten, daalt de afgelopen jaren aanzienlijk. De medewerkers van het SWV hebben de kinderen die dreigen thuis te komen zitten sneller en beter in beeld. Scholen pakken hierin ook beter hun rol. Dit zorgt enerzijds voor duidelijke en kloppende cijfers bij monitoren, anderzijds voor snellere en betere acties, zowel preventief als

curatief. De korte en structurele lijnen met Leerrecht zorgen ervoor dat beide organisaties dezelfde leerlingen in beeld hebben. Toch blijken nog niet alle scholen blijken hun dreigende thuiszitters te bespreken met de SWV medewerkers. Verhuizers van buiten de regio worden in wijkoverleggen tussen betrokken directeuren besproken, maar nog niet in alle wijken is dit geheel van de grond gekomen. In de gevallen waarbij ouders/het thuissysteem een grote rol spelen in de oorzaak van het thuiszitten heeft het SWV onvoldoende grip om te kunnen handelen. Ook zijn er kinderen die gedeeltelijk thuiszitten gerelateerd aan wachtlijsten in de zorg. Een ander aandachtspunt is tijdige aanmelding bij het SWV ten behoeve van een TLV wanneer een basisschool tot de conclusie komt dat een leerling na een zomervakantie niet naar een volgend leerjaar door kan stromen en op de eigen school blijven geen optie is.

Toelaatbaarheidsverklaringen

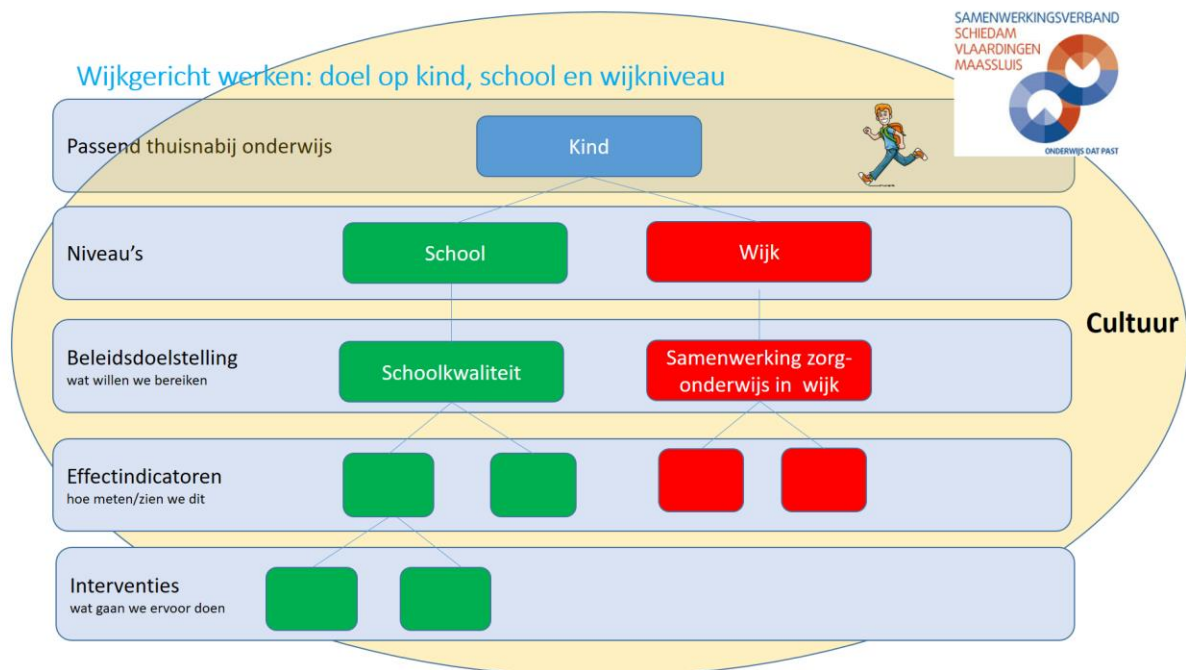
Het jaar 2021 liet een hoger aantal TLV's SBO en een hogere aantal TLV's SO categorie midden en categorie hoog zien dan voorgaande jaren. Categorie midden betreft overwegend kinderen met een aangeboren fysieke beperking die van invloed is op de cerebrale en daarmee samenhangende cognitieve ontwikkeling. Categorie hoog zijn de ernstig meervoudig gehandicapte kinderen. Deze groep laat zich in feite niet 'sturen' maar 'dient zich aan'. Dit laat tevens zien hoe dat de sturingsmogelijkheden soms beperkt zijn en ook hoe grillig de financiering van samenwerkingsverbanden is.

Wijkgericht werken

In 2021 is een start gemaakt naar de transitie naar wijkgericht werken. Hierbij ontvangen wijken zélf de middelen en bepalen zélf hoe deze middelen besteed worden en welke expertise hiervoor ingekocht wordt. Ook zal in de wijken nadrukkelijker de samenwerking met zorg, welzijn en sport gezocht worden. De SWV-ers zullen dan vnl. de rol van procesbegeleider hebben.

Vanaf schooljaar 2022-23 worden de middelen voor arrangementen door de wijken beheerd. Deze middelen kunnen gecombineerd worden met andere middelen voor de ondersteuning van kinderen, bijv. met jeugdzorgmiddelen. Hierdoor wordt het eenvoudiger kinderen effectiever te ondersteunen, maatwerk te leveren en middelen zo in te zetten waar de wijk behoefte aan heeft. Nu al worden de middelen voor arrangementen toegewezen aan de schoolbesturen.

We zetten een structuur op om dit mogelijk te maken en gaan werken aan cultuur. Via een zgn. Doelenboom volgen we of we op de goede weg zijn en onze doelen behalen.

De directeur-bestuurder is regisseur m.b.t. processen die hiervoor nodig zijn. Zij overziet dat het wijkgericht werken zodanig vorm krijgt dat ook in de nieuwe structuur elk kind zoveel mogelijk op een school thuisnabij het onderwijs kan krijgen dat bij hem past.

De schoolbesturen geven binnen hun stichtingen uitvoering aan het gezamenlijk doel dat elk kind zoveel mogelijk op een school thuisnabij het onderwijs kan krijgen dat bij hem past.

Om het wijkgericht werken vorm te geven hebben de schoolbesturen in de vorm van de Deelnemersraad twee werkgroepen opgericht en samengesteld: de werkgroep financiële aspecten wijkgericht werken en de werkgroep wijk & monitoring.

Al onze aandachtsgebieden, inspanningen, interventies worden steeds meer vanuit de wijkgericht aanpak benaderd. Dat zorgt er voor dat we zo veel mogelijk preventief willen werken, de scholen op deze verschillende aandachtsgebieden ook sterker maken en dat we de juiste processen bewandelen zoals bijvoorbeeld het inzetten van de variawet. Door de bekostiging bij elkaar leggen zijn er mogelijkheden voor ingewikkelde casussen .

Ons ultieme doel ook hier het wijkgericht werken er bij betrekken door dat we door willen ontwikkelen naar integraal arrangeren en integraal willen samenwerken.

SWV ONDERWIJS DAT PAST

tot 2023

